

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 5T/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120010524
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Vereš
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7120010524.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Samosudca Okresného súdu Košice I, JUDr. Ľuboš Vereš, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 17. mája 2021 v Košiciach takto

rozhodol:

Súd podľa § 285 písm. c) Tr. por.
oslobodzuje

obžalovaného P. B., nar. 8. januára XXXX v B., trvale bytom B., B. XXXX/XX,
spod obžaloby

Okresnej prokuratúry Košice I sp. zn. 4Pv 344/19 zo dňa 3. apríla 2020, podľa ktorej mal spáchať prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f), ods. 3 písm. b) Tr. zákona tým, že v Košiciach, na ulici Kuzmányho číslo 29, dňa 10. júla 2019 v čase okolo 14.50 hodine, z predajne Fresh v OC Lipa odcudzil 5 kusov kávy značky Popradská 3x250g v hodnote 6,99 Eur za kus, 10 kusov kávy značky Popradská 250+25g v hodnote 3,24 eur za kus, 2 kusy zrnkovej značky LOR v hodnote 7,99 Eur za kus a 4 kusy kávy značky Fortisimo 500g v hodnote 9,59 Eur za kus a to tým spôsobom, že si vystavený tovar vložil do ruksaku, ktorý mal prevesený cez rameno a následne s tovarom prešiel cez pokladničnú zónu bez jeho zaplataenia, čím takto spôsobil pre spoločnosť Labaš s.r.o., so sídlom na ulici Textilnej číslo 1, Košice, IČO: XXXXXXXX, krádežou tovaru škodu v celkovej výške 98,73 Eur, pričom za obdobný čin bol postihnutý v blokovom konaní Obvodným oddelením Policajného zboru Košice - Juh číslo pokutového bloku 18103884 zo dňa 2. marca 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť toho istého dňa a bol za taký čin odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Košice 2 spisovej značky OT 187/2017 zo dňa 26. októbra 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť toho istého dňa, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd poškodenú spoločnosť Labaš s.r.o., so sídlom na ulici Textilnej číslo 1, Košice, IČO: XXXXXXXX, s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

odôvodnenie:

Súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, výsluchom svedkov, listinnými dôkazmi a dospel ku skutkovým zisteniam uvedeným vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Prehľad vykonaných dôkazov:

Obžalovaný P. B. využil svoje právo a vo veci odmietol vypovedať.

Svedkyňa poškodená T. Q. vo svojej výpovedi uviedla, že v deň, kedy malo dôjsť ku krádeži, nebola v práci a nevie sa k skutku žiadnym relevantným spôsobom vyjadriť, škodu spôsobenú krádežou vyčíslila na sumu 98,73 EUR, ktorú žiada uhradiť v plnej výške.

Svedok U. R. vo svojej výpovedi uviedol, že je zamestnaný ako SBS-kár v predajni Fresh OC Lipa, pričom v deň kedy malo dôjsť ku krádeži bol prítomný v práci, ale krádež naživo nevidel. Následne v kancelárii v predajni Fresh na obrazovom zázname videl ako jemu neznáma osoba odcudzila tovar z predajne. K videozáznamu svedok poznamenal, že je na ňom hodinový posun času. Zástupkyňa predajne mu následne vytlačila fotografiu páchatela z obrazového záznamu. Na základe uvedeného podal trestné oznámenie na políciu, kde podľa fotografie opoznal páchatela jemu neznámy policajt. Na hlavnom pojednávaní svedok uviedol, že v osobe, ktorú videl na obrazovom zázname, opoznáva ako obžalovaného a to podľa vlasov a výzoru, pretože bol presvedčený, že to bol arab.

Svedok I. U. F. vo svojej výpovedi uviedol, že obžalovaného pozná z viacerých krádeží, ktorých sa dopustil v minulosti ako aj z iných prípadov, a teda vie ho opoznať na obrazovom zázname. Uviedol, že on a jeho kolega R. W. obžalovaného jednoznačne opoznali z fotografie, na základe črtov tváre, ktorá im bola poskytnutá svedkom L. B.. Svedok poznamenal, že nepôsobí ako znalec z oblasti antropológie alebo antropometrie. Obrazový záznam nevidel a teda nevidel ako obžalovaný odcudzuje tovar v predajni.

Svedok Bc. L. B. vo svojej výpovedi uviedol, že pracuje na OO PZ Košice Staré mesto s tým, že objasňoval predmetnú krádež. Po pridelení spisu šiel spolu s kolegom Q. za svedkom R. a žiadal vydať obrazový záznam, ktorý mu nebol vydaný na počkanie, nakoľko bolo potrebné ho zabezpečiť cez informatikov spoločnosti Labaš. V zmysle uvedeného mu svedok ukázal obrazový záznam, na ktorom videl, že jemu neznámy páchatel' odcudzuje tovar z predajne. Následne uviedol, že obrazový záznam nie je súčasťou spisu, nakoľko mu bol pôvodne doručený záznam, kde bol časový úsek posunutý a teda nezachytával krádež tovaru. Následne keď svedok kontaktoval predajňu Fresh, tak mu bolo povedané, že nemajú zosynchronizovaný systém a záznam na ktorom je zachytená krádež je vymazaný. Z predmetného záznamu, v čase keď ho videl v predajni Fresh s pre istotu vyhotovil fotografiu páchatela, v čase keď tento prechádzal cez pokladňu, na súkromný mobilný telefón a ukázal ju kolegom, ktorí z nej opoznali obžalovaného. Ten bol následne predvedený na výsluch, kde vypovedal v pozícii svedka a na ktorom sa priznal k spáchaniu skutku, ktorý mu je kladený za vinu. Na záver svedok poznamenal, že nepôsobí ako znalec z oblasti antropológie alebo antropometrie.

Svedok Q. Q. vo svojej výpovedi uviedol, že pracuje na OO PZ Košice Staré mesto s tým, že bol so svedkom B. vzhľadom na obrazový záznam v predajni Fresh, ktorý im ukázal svedok R. a na ktorom videl ako obžalovaný nakladá tovar do ruksaku s tým, že následne prešiel pokladničnou zónou vonku bez platenia a utiekol. Obžalovaného opoznal podľa porovnania fotiek z iných prípadov, pričom už na prezeraní obrazového záznamu si bol na 99 % istý že sa jedná o obžalovaného. Uviedol, že z obrazového záznamu si vyhotovil kolega B. fotografiu.

Zo zápisnice o obhliadke miesta činu a pripojenej fotodokumentácie na čl. 92-97 je zrejmé, že na predajni Fresh v OC Lipa sa nachádza piktogram s upozornením „tento objekt je chránený kamerovým záznamom“. Na mieste činu neboli zaistené a ani zistené žiadne stopy.

Z úradného záznamu a fotografie na č. I. 99-100 je zrejmé, že na kamerovom zázname, ktorý bol predložený OO PZ nie je zachytené žiadne protiprávne konanie. Pôvodný záznam sa nezachoval a k chybe v kamerových záznamoch došlo z dôvodu chybného synchronizácie časov záznamov. Pôvodný obrazový záznam zo dňa 10.8.2019, bol vzhľadom na svedkami B. a Q., na ktorom bol zachytený neznámy muž, neskôr stotožnený ako obžalovaný, ktorý odcudzil tovar z predajne. Z uvedeného záznamu bola vyhotovená fotografia podozrivého muža prechádzajúceho cez pokladňu.

Z vyčíslenia škody na č. I. 101 je zrejmá výška spôsobenej škody, ktorá je v sume 98,73 EUR.

Z hodnotenia Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice na č. I. 108 je zrejmé, že obžalovaného vystupovanie a správanie bolo na požadovanej úrovni, pričom disciplinárne odmenený a ani potrestaný nebol.

Z výpisu z evidencie priestupkov na č. I. 113-115 je zrejmé, že obžalovaný spáchal v rozmedzí rokov 2015 - 2019 celkovo 8 priestupkov, pričom vo väčšine prípadov išlo o priestupky proti majetku

Z bloku na pokutu na č. l. 116 je zrejmé, že obžalovanému bol uložený dňa 18.3.2019 blok na pokutu nezaplatenú na mieste Evid č. bloku: 18103884 vo výške 30 EUR za priestupok proti majetku.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Košice II č. k. OT/187/2017-60 zo dňa 26.10.2017 na č. l. 129 je zrejmé, že obžalovaný bol právoplatne odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/, ods. 3 písm. b/ trestného zákona.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Košice II č. k. OT/143/2019-54 zo dňa 12.8.2019 na č. l. 131 je zrejmé, že obžalovaný bol právoplatne odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. g/, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona.

K oslobodzujúcemu výroku:

Zo základných zásad trestného konania, konkrétne zo zásady prezumpcie neviny upravenej v § 2 ods. 4 Tr. por. vyplýva inter alia, že obvinenému musí byť vina preukázaná; obvinený nie je povinný dokazovať žiadnu skutočnosť, a to ani skutočnosť svedčiacu v jeho prospech; teda ak obvinený niektorú okolnosť nepoprie, nemožno z toho vyvodzovať záver, že táto okolnosť zodpovedá skutočnosti; rovnako ak obvinený k svojmu tvrdeniu nepredloží dôkazy, nemožno z toho vyvodiť záver, že také tvrdenie je nepravdivé; odsudzujúci rozsudok môže byť pritom vydaný len v prípade, ak nie sú žiadne dôvodné pochybnosti o vine obvineného, a v prípade, ak vina obvineného nie je preukázaná, musí byť obvinený oslobodený spod obžaloby podľa § 285. V kontradiktórnom a spravodlivom súdnom procese pritom takéto dôkazné bremeno nepochybne spočíva na prokurátorovi. Aplikujúc uvedené súd dospel k záveru, že orgány činné v trestnom konaní nezabezpečili dostatok relevantných usvedčujúcich dôkazov proti obžalovanému P. B..

Podľa názoru súdu bolo bez akýchkoľvek pochybností v trestnom konaní preukázané len to, že došlo k spáchaniu skutku, ktorý je predmetom konania, ktorý má znaky protiprávneho konania, avšak ďalšie skutočnosti, tvrdené v obžalobe teda, že sa skutku mal dopustiť obžalovaný, bez rozumných pochybností preukázané neboli.

V prvom rade je potrebné uviesť, že ústredný dôkaz, na ktorý sa odvolávajú svedkovia a poškodená t. j. obrazový záznam, ktorý mal zachytávať priebeh krádeže tovaru obžalovaným v supermarkete Fresh OC Lipa na Kuzmányho ulici v Košiciach, nebol v konaní predložený ako dôkaz. Vychádzajúc z uvedeného, všetky dôkazy vykonané v trestnom konaní majú teda charakter len nepriamych navyiac nejednoznačných dôkazov. Súd v tejto súvislosti (s nepriamymi dôkazmi) považuje za potrebné pripomenúť teóriu dokazovania o nepriamych dôkazoch. Nepriamy dôkaz je taký dôkaz, ktorý dokazuje inú skutočnosť, a to takú, z ktorej možno usudzovať, či sa stala, alebo nestala skutočnosť, o dokázanie ktorej ide. Nepriamy dôkaz teda objasňuje dokazovanú skutočnosť pomocou inej skutočnosti, ktorá má k dokazovanej skutočnosti len nepriamy vzťah. Aj keď nepriame dôkazy nesvedčia priamo proti obvinenému alebo priamo v jeho prospech, majú v praxi značný význam, pretože niekedy bývajú jedinými dôkazmi v procese. Dokazovanie nepriamymi dôkazmi je zložitejšie než dokazovanie priamymi dôkazmi. Je to dôsledok povahy nepriamych dôkazov, t.j. nepriameho vzťahu k dokazovaniu skutočnosti. Nepriamy dôkaz nadobúda teda dôkazný význam v spojitosti s inými dôkazmi. Preto musí existovať niekoľko nepriamych dôkazov. Tieto nepriame dôkazy musia tvoriť systém, ktorého jednotlivé články sú v súlade tak medzi sebou, ako aj s dokazovanou skutočnosťou. Každý článok tohto súhrnu dôkazov sa musí nepochybne preukázať. Súhrn navzájom súvisiacich, harmonizujúcich a nepochybne zistených nepriamych dôkazov musí byť uzavretý, to znamená, že musí viesť len k jednému záveru a musí vylučovať možnosť iného záveru (nepriame dôkazy nesmú vyvolávať ďalšie možné verzie, resp. otázky).

Obžaloba svoju argumentáciu oprela o výpoveď svedka Ing. U. F. - príslušníka PZ, ktorý na fotografii, údajne vyhotovenej zo sporného obrazového záznamu, jednoznačne opoznal obžalovaného podľa črt tváre, nakoľko ho pozná z iných trestných prípadov. Svedok Q. Q. uviedol, že opoznal obžalovaného z porovnania fotiek z iných prípadov, pričom už na prezeraní obrazového záznamu si bol na 99 % istý že sa jedná o obžalovaného. Obdobne vypovedali aj svedkovia U. R. a I. U. F.. Pri hodnotení týchto dôkazov súd dospel k záveru, že orgány činné v trestnom konaní nielen precenili význam a účel svedeckej výpovede ako takej, ale ani nepochopili v čom spočíva ako dôkazný prostriedok. Svedok je predovšetkým osoba, ktorá vníma kriminálny čin alebo okolnosti s ním bezprostredne súvisiace

svojimi zmyslami a následne o nich vypovedala. Svedok I. F. a Q. však neboli svedkami trestného činu, nepozorovali teda páchatel'a na mieste činu, ale len identifikovali páchatel'a, ktorý bol zachytený na obrazovom zázname, resp. na fotografii. Uvedení svedkovia teda vo svojej svedeckej výpovedi uviedli len svoj názor na identitu páchatel'a, čo je ale zjavne nad rámec svedeckej výpovede, keďže ho priamo nepozorovali pri páchaní trestnej činnosti. Svedkovia teda vo svojej výpovedi v zásade hodnotili len nezachovaný obrazový záznam a z neho vyhotovenú fotografiu, čo je ale neprípustné a celkom zjavne ide nad rámec účelu svedeckej výpovede. Hodnotenie dôkazu v konečnom dôsledku pripadá orgánu činnému v trestnom konaní, resp. v konaní pred súdom - súdu a v žiadnom prípade nie svedkovi. Podľa názoru súdu však okrem spomínaného procesného postupu pri hodnotení dôkazov ide aj v prípade posudzovania totožnosti o vysoko odbornú záležitosť týkajúcu sa znaleckej činnosti z odboru morfológie. Názor svedka, aj keď nesmie byť predmetom jeho výsluchu, na totožnosť páchatel'a, je teda len jeho subjektívnym názorom, procesne celkom neupotrebitelným. Informácie vyplývajúce z výpovedí predmetných svedkov ohľadne identity páchatel'a, mohli byť len operatívnym poznatkom, teda akýmsi podnetom, či vodítkom pre operatívne orgány pátrajúce po skutočnom páchatel'ovi trestného činu, avšak bez akéhokoľvek trestnoprocesného významu. Svedeckou výpoveďou nie je možné nahradiť procesný úkon rekognície v zmysle § 126 Tr. por. za použitia § 138 Tr. por., ktorá ako jediný procesný úkon môže smerovať k zisťovaniu totožnosti nejakej osoby, či už zo strany obvineného alebo svedka. Súd v tejto súvislosti navyše pripomína, že orgány činné v trestnom konaní ako štátne orgány v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, môžu konať iba na základe ústavy v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Odhliadnuc od uvedeného, teda od obsahového hodnotenia vyššie uvedených svedeckých výpovedí, súd má pochybnosti aj o zákonom spôsobe zabezpečenia fotografie z údajného obrazového záznamu a teda aj nerešpektovaní vyššie uvedeného ústavného princípu svedkom L. B., ktorý si túto fotografiu zabezpečil prostredníctvom svojho súkromného mobilného telefónu, hoci v tom čase vystupoval ako policajný orgán poverený objasňovaním tejto veci o čom okrem jeho výpovedi na hlavnom pojednávaní svedčia aj záznamy o podaní vysvetlení na čl. 6-8 a teda je navyše vylúčené aby takáto osoba vystupovala v procesnej pozícii svedka v trestnom konaní v tej istej veci.

Súd napokon spochybňuje aj úvahy respektíve názor na totožnosť páchatel'a zachyteného na predmetnej fotografii ako obžalovaného zo strany vyššie uvedených svedkov, hoci tento dôkaz odmietol v predchádzajúcich odsekoch ako bezpredmetný a to z toho dôvodu, že podľa názoru súdu fotografia (č. I. 99) zachytávajúca tvár, nie je dostatočnej kvality ani veľkosti, je tmavá, nie sú z nej zrejmé črty tváre tak, aby umožňovali jednoznačnú identifikáciu osoby.

Nesprávne postupovali orgány činné v trestnom konaní aj v prípade, keď vypočuli obžalovaného ako svedka a to z toho dôvodu, že ten bol v danom čase podozrivý a mal byť vypočutý v tejto procesnej pozícii. Uvedený výsluch je procesne absolútne nepoužiteľný, s výnimkou, že dokumentuje nesprávny postup orgánov činných v trestnom konaní. Rovnako je v rozpore s vyššie uvedeným ústavným princípom. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že podozrivá osoba nesmie byť vypočúvaná ako svedok z dôvodu diametrálne odlišných práv spojených s jej procesným postavením v trestnom konaní.

Vzhľadom na uvedené súd konštatuje dôkaznú núdzu v predmetnej veci a s poukazom na zásadu prezumpcie neviny v zmysle § 2 ods. 4 Tr. por. dospel k záveru, že je potrebné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I.

K výroku o náhrade škody:

Vzhľadom na oslobodzujúci rozsudok súd poškodenú spoločnosť Labaš s.r.o. v súlade s § 288 ods. 3 Tr. por. s uplatneným nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

K uvedenému, po vrátení veci na ďalšie konanie a po opätovnom hodnotení dôkazov, uloženom odvolacím súdom, tak ako ho súd pochopil a mohol pochopiť, dopĺňa rozhodnutie o nasledovné úvahy, ktorými sa spravoval.

V celom trestnom konaní bol zabezpečený a vykonaný jediný dôkaz, ktorý má navyše charakter nepriameho dôkazu a to fotografia na čl. I. 99.

Z hľadiska formálneho a technického v prvom rade nie je zrejmé zo spisu kto, kedy a ako vyhotovil jej zjavnú fotokópiu, ani kto verifikoval jej zhodnosť s originálom, ktorý mal byť podľa výpovede svedka Kurillu vyhotovený jeho mobilom, teda vlastným záznamovým prostriedkom. Čo je však podstatnejšie, takéto, súkromným mobilom, vyhotovenie, je však v rozpore so zákonom č. XX/XXXX Z.z. o ochrane osobných údajov (ďalej len zákon o ochrane osobných údajov) a teda aj nariadením GDPR (Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov), z ktorého zákon vychádza. K vyhotoveniu fotografie totiž došlo pri neformálnom prehliadnutí obrazového záznamu, ktoré predchádzalo oficiálnej žiadosti o jeho vydanie, pričom zákon takýto postup nepozná a navyše je v rozpore minimálne so zásadami integrity a dôvernosti (§11). Skutočnosť, že tento záznam podľa vlastnej výpovede a výpovede svedkov B. a R., videl aj svedok Q., teda policajt ktorý bol s policajtom B., bez toho aby bol v tom čase poverený objasnením prečinu krádeže, resp. odovzdanie fotografie vyhotovenej svedkom B. svedkovi F., je už flagrantným porušením prakticky všetkých zásad spracúvania osobných údajov podľa § 6 a nasl. zákona o ochrane osobných údajov. Priznať takýmto osobám postavenie svedka je potom, s výnimkou konania o ochrane osobných údajov podľa štvrtej hlavy zákona o ochrane osobných údajov, absurdné (ad absurdum). Súd teda uzavrel, že predmetný dôkaz, fotokópia fotografie, nebol zabezpečený zákonným spôsobom, čo je v zmysle ustanovenia § 119 ods. 3 Tr. por. a článku 2 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len Ústavy) prekážkou jeho použitia v trestnom konaní a teda nie je možné na tento dôkaz ani naň bezprostredne nadväzujúce a súvisiace dôkazy (teória plodu otráveného stromu) prihliadnuť ako na dôkazy v konaní pred súdom (2Tdo 1/2015). Takými bezprostredne nadväzujúcimi a súvisiacimi dôkazmi sú výsluchy svedkov B., Q. a F., ktorí mali na základe uvedenej fotografie opoznať obžalovaného. Argumentujúc kogentným ustanovením § 126 Tr. por. a článku 2 ods. 2 Ústavy, ak sa má výsluchom zistiť totožnosť nejakej osoby, vykoná sa rekognícia. Uvedený postup je teda zákonom predpísaný bez možnosti inej voľby. Súdna prax, teda nie v prípravnom konaní, pripúšťa aj tzv. agnoskáciu, stotožňovanie svedkom na hlavnom pojednávaní, zároveň je však potrebné zdôrazniť, že agnoskácia nemá kvalitu dôkazného prostriedku rekognície. Poznávajúci je totiž postavený do situácie, kedy na rozdiel od rekognície nemá možnosť voľby z figurantov. Pokiaľ je agnoskácia vykonávaná až potom, čo jej predchádzala rekognícia, je jej dôkazný význam ešte výrazne obmedzenejší, pretože pamäťová stopa poznávajúceho je v takejto situácii ovplyvnená skôr ukázanými osobami, či ich fotografiami (nález ÚS ČR z 5.1.2021 sp. zn. III. ÚS/928/2020). Nie je hádam potrebné zdôrazňovať, že ukázanie jedinej fotografie, jedinej osoby svedkovi v prípravnom konaní počas neidentifikovateľného úkonu, dôkazný význam takéhoto opoznávanie ešte viac obmedzuje (Argumentum a maiori ad minus). Vo vzťahu k L. B. má súd výhrady aj voči jeho procesnému postaveniu svedka. Uvedený policajt bol v predmetnej veci činný ako referent ÚOZ, čo je zrejmé z č.l. 6-8, 100, teda osobou poverenou objasňovaním v tom čase priestupku. Skutočnosť, že nepochopiteľne nedošlo v čase od 10.8.2019 do 17.9.2019 k zálohovaniu údajného záznamu administrátorom, teda k jeho uchovaniu pre potreby trestného konania, údajne pre časový posun (hoci v čase neformálneho prezretia záznamu tento dôvod musel existovať rovnako a poškodená strana mala vzhľadom na takéto neformálne prezretie reálne počítat s jeho vydaním polícii), čo zapríčinilo dôkaznú núdzu, ešte neodôvodňuje zmenu jeho postavenia na svedka. Jednoducho preto, že nebol svedkom trestného činu. Analogicky, ani prezretie obrazového záznamu sudcom v rámci preskúmania obžaloby podľa § 241 Tr. por. a po prípadnej strate, či technickom znehodnotení takéhoto záznamu, či celého spisu, nie je dôvodom na zmenu postavenia sudcu na svedka, ktorý by mal v ďalšom konaní stotožňovať páchatela len preto, že si takýto záznam už prezrel v súlade s uvedeným ustanovením. Svedok je osoba, ktorá vníma určitý dej, udalosť a jej prejav vo vonkajšom svete. Svedok vypovedá o tom, čo videl, počul, ohmatal, ochutnal, cítil, teda o tom, čo vnímal vlastnými zmyslami. Všetci svedkovia v predmetnej veci sa len vyjadrovali k totožnosti osoby na obrazovom zázname (B., Q. R.), ktorý však nebol zachovaný, resp. k fotografii z neho (F.). Výpovede svedkov (okrem B. Q. a R.), ktorí údajne videli nezachovaný obrazový záznam o priebehu krádeže možno v zmysle teórie dôkazného práva zaradiť len akademicky medzi tzv. odvodené dôkazy. Odvodené dôkazy spravidla ale obsahujú menej informácií o veci ako pôvodné. Odvodenosť skrýva v sebe vždy nebezpečenstvo skomolenia skutočnosti. Preto pri previerke a hodnotení odvodených dôkazov treba postupovať zvlášť pozorne a rozvážne, treba vždy zistiť aj pôvodný prameň a jeho kvalitu, od kvality pôvodného prameňa významne závisí aj kvalita odvodeného dôkazu. Ak sa nepodarí zistiť pôvodný prameň, potom z odvodeného dôkazu nemožno robiť nijaké zistenia v prejednávanej veci! Rovnakú povahu, odvodeného dôkazu, má popri nepriamom, aj fotografia na č.l. 99, pretože mala byť vyhotovená, za už popísaných okolností z neho. Neexistencia obrazového záznamu ako pôvodného dôkazu, neumožňuje objektívnu verifikáciu a použitie ani tohto dôkazu (fotografie), odhliadnuc od jeho získania ako je vyššie popísané.

Pokiaľ ide o výpovednú hodnotu fotografie, využiteľnú pre stotožnenie, odhliadnuc od povahy tohto dôkazu a spôsobu jeho získania, súd konštatuje, na podklade bezprostredného názoru z vykonaných pojednávaní (zásada bezprostrednosti § 2 ods. 19 Tr. por.), komparáciou obžalovaného a predmetnej fotografie, že nemožno urobiť jednoznačný záver o stotožnení osoby obžalovaného s osobou zachytenou na fotografii na čl. 99. Obžalovaný sa hlavných pojednávaní zúčastňoval oholený, bez brady, kým osoba na fotografii má zjavne bradu, ktorá mu zakrýva celú dolnú časť tváre. Na fotografii, ktorá je čiernobiela, zrnitá a tmavá, z čŕt tváre možno rozoznať len obočie a nos. Podľa názoru súdu neumožňuje individuálnu identifikáciu. Identifikácia obžalovaného ako páchatel'a zo strany svedka Dudáša, ktorý ho pozná ako „araba“, je navyše rasovo nekorektná a vyvoláva pochybnosti o nezaujatosti tohto svedka. S výpovednou hodnotou fotografie a jej kvalitou súvisí aj výpovedná hodnota údajného nezachovaného obrazového záznamu. Ak fotografia neumožňuje pre nedostatok detailov individuálnu identifikáciu, tak obrazový záznam neumožnil okrem identifikácie páchatel'a ani presnú identifikáciu a počet odcudzených vecí (Argumentum a maiori ad minus). Je len ťažko predstaviteľné, že množstvo a počet odcudzených vecí bolo určené inak ako inventarizačným spôsobom, teda rozdielom medzi evidovaným a skutočným stavom, na ťarchu obžalovaného. Celkom nezistený zostal aj spôsob, akým mal obžalovaný preniesť tovar cez priestor pokladne, keď z fotografie je zrejmé, že tento priestor je opatrený signalizačným zariadením. Uvedené skutočnosti jednotlivo aj v súhrne vyvolávajú zásadné pochybnosti o tom, či obžalovaný bol páchatel'om trestného činu. Právny poriadok (zásada prezumpcie neviny podľa § 2 ods. 4 Tr. por., článok 6 ods. 2 Európskeho dohovoru o ľudských právach a základných slobodách, čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd) predpokladá za takejto dôkaznej situácie jediný možný postup a to oslobodenie spod obžaloby.

Hodnotenie dôkazov a súvisiace odôvodnenie rozhodnutia môže byť navyše za istých okolností aj dôvodom predpojatosti súdu (nielen). Uvedené konštatovanie vyplýva z nálezu Ústavného súdu ČR zo dňa 5.1.2021 sp. zn. III.US/928/2020, z ktorého je zrejmé, že prípadná predpojatosť súdu môže byť vyvodzovaná nielen z výslovných vyjadrení na adresu obvineného, ale aj so spôsobu, akým sú rozhodnutia odôvodnené (rozsudok ESLP vo veci Lavents proti Litve zo dňa 28.11.2002 č. 58442/00, rozsudok ESLP vo veci Melich a Beck proti Českej republike zo dňa 24.7.2008 č. 35450/04). Súdby totiž nemajú pri hodnotení dôkazov a vyvodzovaní skutkových zistení absolútnu, ničím neobmedzenú voľnosť. Jej limity sú vymedzené najmä základnými právami dotknutých osôb a princípmi vyplývajúcimi z ústavného poriadku. Dokazovaním si totiž súdy zabezpečujú skutkový podklad pre svoje rozhodnutie, pričom na tom, do akej miery úplne a verne sa im to podarí závisí správnosť a spravodlivosť ich rozhodnutí. Z tohto dôvodu musia dodržať vysoký štandard aj pokiaľ ide o hodnotenie vypovedajúce schopnosti a hodnovernosti dôkazov samotných a ich činnosť podlieha ústavnému prieskumu.

K prípadnému, často využívanému a zamieňanému za pokyn nadriadeného orgánu v monokraticky usporiadanom systéme, argumentu odvolateľa o nerešpektovaní právneho názoru je potrebné uviesť nasledovné. V prvom rade právny názor sa týka vzťahu odvolacieho a prvostupňového súdu, nie je predmetovo vymedzený ako obsah odvolania v ustanovení § 311 Tr. por. Súd v tomto kontexte pripomína, že viazanosť súdu prvého stupňa právnym názorom odvolacieho súdu spočíva v tom, že správne zistený skutočný stav veci vykazuje znaky konkrétneho trestného činu. Ak má odvolací súd za to, že okresný súd nehodnotil správne dôkazy, vo veci vykonané, môže odvolací súd upozorniť súd prvého stupňa, v ktorých smeroch má byť konanie doplnené alebo čím je treba znovu sa zaoberať. Odvolací súd však nesmie k hodnoteniu dôkazov udeľovať záväzné pokyny, pretože v otázke hodnotenia dôkazného materiálu zostáva okresnému súdu nezávislé postavenie vyplývajúce zo zásady § 2 ods. 12 Tr. por. Ak súd prvého stupňa postupoval dôsledne pri hodnotení dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., tzn., že ich hodnotil podľa vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a urobil logicky odôvodnené úplné skutkové zistenia, nemôže odvolací súd napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe iného presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom (RT 36/68, RT 57/84, číslo judikátu 53/1992, rozsudok NS ČR TZ 53/91 z 15.8.1991). Vychádzajúc z uvedenej judikatúry, súd dospel k jedinému možnému výkladu a to, že odvolací súd uložil prvostupňovému súdu znova sa zaoberať a hodnotiť dôkazy jednotlivo a v ich súhrne, čo súd aj urobil, pričom nedospel k inému záveru ako v pôvodnom rozhodnutí.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku na Okresný súd Košice I. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obž. opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku ho môžu napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.